

Asia: VN/32076/2023

Lausuntopyyntö kotoutumislain mukaisista asetuksista

Lausunnonantajan lausunto

Asetus 1: VNa osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin sekä monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin sisällöstä ja toteuttamisesta (arviointiasetus)

-

Asetus 2: VNa monikielisen yhteiskuntaorientaation sisällöstä ja toteuttamisesta (yhteiskuntaorientaatioasetus)

Ihmisoikeusliitto on tehnyt yli 20 vuotta työtä sukupuolistuneen väkivallan torjumiseksi Suomessa. Toimintamme keskittyy niin kutsutun kunniaan liittyvän väkivallan, mukaan lukien tyttöjen sukuelinten silpominen, torjumiseen.

Keskitymme lausunrossamme kotoutumislain asetus 2:n (yhteiskuntaorientaatio) sisällöistä kohtaan 4: "sukupuolten tasa-arvo ja seksuaalioikeudet".

Yksi työmme muodoista on tiedottaa maahan muuttaneita henkilöitä sukupuolistuneen väkivallan muodoista, kunniaan liittyvästä väkivallasta sekä yleisemmin itsemääräämisoikeudesta. Toimintamme perusteella tiedämme, että joidenkin maahan muuttaneiden henkilöiden ymmärrys naisiin kohdistuvan väkivallan eri muodoista ja siitä, että naisiin kohdistuva väkivalta ylipäätään on tuomittavaa, on hyvin puutteellinen. Erityisesti henkistä ja taloudellista väkivaltaa ei tunnisteta. Monelle myös tieto naisten itsemääräämisoikeudesta omaan kehoonsa - riippumatta siitä onko nainen naimaton vai naimisissa - on uusi. He eivät esimerkiksi tiedä, että nainen saa avioliitossakin kieltäytyä seksistä. Kunniaan liittyvän väkivallan kontekstissa keskusteluissamme käy usein ilmi, että avioliittoon pakottamista ja tyttöjen sukuelinten silpomista ei pidetä väkivaltana.

Yhteiskuntaorientaatiota käsittelevän asetuksen muistiossa sivulla 5 todetaan, että "sukupuolten tasa-arvo ja seksuaalioikeudet -kokonaisuudessa tulee käsitellä esimerkiksi (lihavointi Ihmisoikeusliiton) --- fyysistä koskemattomuutta ja itsemääräämisoikeutta, lähisuhdeväkivaltaa sekä

muita seksuaalioikeuksiin liittyviä kysymyksiä”. Ihmisoikeusliitto katsoo, että sanan esimerkiksi tilalla tulisi olla ”ainakin”. Näin varmistettaisiin, että nämä tärkeät teemat tulevat varmasti käsitellyiksi riippumatta yksittäisen koulutustahon tai kouluttajan näkemyksistä.

Lisäksi Ihmisoikeusliitto katsoo, että kotoutumiskoulutuksen tarjoajia tulee kouluttaa edellä mainituista teemoista.

Asetus 3: VNa alaikäisenä ilman huoltajaa tulleen lapsen edustajan palkkion maksamisen perusteista ja palkkion suuruudesta, korvattavista kuluista sekä menettelystä palkkion maksamisessa ja kulujen korvaamisessa (edustajanpalkkioasetus)

-

Asetus 4: VNa laskennallisen korvauksen perusteista ja maksatuksesta (korvausasetus)

-

Asetus 5: VNa kotoutumisen edistämisen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavista tiedoista (tietoasetus)

-

Muut huomiot

-

Latvala Johanna
Ihmisoikeusliitto